

KONCEPCE ZŠ A MŠ BRNO, KŘENOVÁ 21 NA OBDOBÍ 2009 – 2012

Poslání školy

ZŠ a MŠ Brno, Křenová 21 poskytuje základy vzdělání dané školským zákonem dětem ze spádové oblasti i širšího okolí, které pocházejí převážně ze sociálně znevýhodněného prostředí a zčásti i jazykově odlišného prostředí.

Koncepční záměry na rok 2009 – 2012

vycházejí:

- z analýzy koncepce školy z období 2006 – 2008,
- SWOT analýzy školy z roku 2005,
- z dlouhodobého záměru vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy JMK,
- z obecního školství ve městě Brně a směry jeho vývoje do roku 2013,
- z dekády romské inkluze 2005 – 2015,
- z inspekční zprávy z roku 2008,
- z RVP a ŠVP „Pojďme se učit“.

Cíle vzdělávání:

- motivace žáků k celoživotnímu vzdělávání,
- rozvíjet tvořivé myšlení a logické uvažování při řešení problémů,
- osvojení všestranné, účinné a otevřené komunikace,
- rozvíjet schopnost spolupracovat a respektovat práci a úspěch druhých,
- příprava žáků na svébytné, svobodné a zodpovědné osobnosti, uplatňující svá práva i plnění svých povinností,
- vytváření pozitivních citů v chování a rozvíjet vztahy k lidem, k svému prostředí a k přírodě,
- učit žáky aktivně a odpovědně rozvíjet a chránit své fyzické, duševní a sociální zdraví,
- vést žáky k toleranci a ohleduplnosti k jiným lidem, kulturám a duchovním hodnotám, učit se žít společně s ostatními lidmi,
- rozvíjet vlastní schopnosti v souladu s reálnými možnostmi a ty využívat při rozhodování o vlastním životě a profesní orientaci.

I. Výchovně vzdělávací proces

Pro úspěšné vzdělávání žáků z kulturně odlišného, a s tím i mnohdy spojeného sociálně znevýhodňujícího prostředí, je nejdůležitějším činitelem především učitel, který své žáky a jejich rodinné prostředí dobře zná, dovede volit vhodné přístupy a vytvářet ve třídě i ve škole příznivé společenské klima. Musí být využívány takové výukové postupy, které jsou vhodné pro rozmanité učební styly žáků a různé způsoby organizace výuky. Plánování výuky musí vycházet ze zájmů, zkušeností a potřeb žáků. Pro úspěšné vzdělávání žáků se sociálním znevýhodněním je potřebné, aby škola zajistila tyto vhodné podmínky:

I.1 Individuální nebo skupinová péče a menší počet žáků ve třídě

Od školního roku 2008 - 2009 dochází k postupné změně struktury výchovně vzdělávacího procesu. V prvním ročníku spolupracuje s třídním učitelem asistent pedagoga. V druhém ročníku neproběhlo rozdělení žáků na třídu běžnou a speciální (pro žáky s SVP). Všichni žáci zůstali v kmenové třídě. Tato třída byla posílena o druhého pedagoga a asistenta pedagoga, kteří se věnovali žákům s většími výukovými problémy. Všem žákům v ročníku tím byly vytvořeny rovné podmínky pro výuku. Tento model vzdělávání bude postupně rozšířen i do dalších ročníků. Škola proto nebude žádat o zřízení nových speciálních tříd. Tato forma vzdělávání tak doplní práci na druhém stupni, kde bude výuka, zejména v hlavních předmětech, rozdělena podle potřeb žáků do menších skupin. Tito žáci budou žáky jedné kmenové třídy. V těchto skupinách bude ve větší míře umožněna individuální nebo skupinová péče. Tím škola zahájila první krok k inkluzivnímu vzdělávání žáků se sociálním znevýhodněním. Další rozvoj inkluzivního vzdělávání je možný pouze za pomoci finančních prostředků z ESF. Proto škola bude i nadále usilovat o další možnosti čerpání finančních prostředků z těchto zdrojů, případně v rámci partnerské spolupráce se školami, které mají podobné složení žáků.

I.2 Přípravné třídy a pomoc asistentů pedagoga

Na škole pracuje přípravný ročník, o který je velký zájem ze strany rodičů. V dalším období je nutné pracovat na rozvíjení úrovně spolupráce mezi MŠ, přípravným ročníkem a prvním ročníkem ZŠ. Tato spolupráce bude zejména spočívat ve vzájemném předávání zkušeností, v podobě formálních i neformálních setkávání se zástupci dětí a v organizování společných akcí. Při pracovní depistáži o zařazení těchto dětí budou vyučující navzájem spolupracovat se školním psychologem. V přípravném ročníku a mateřské škole bude probíhat logopedická péče a v přípravném ročníku hippoterapie.

Na škole není dostatečný počet kvalitních asistentů pedagoga. Jejich úloha při vzdělávání sociálně znevýhodněných žáků je nezastupitelná. Je nutné zlepšovat spolupráci asistentů pedagoga s ostatními pedagogy. Nedostatečný počet AP bude škola řešit přijímáním dalších pedagogů i asistentů pedagoga, kteří budou placeni z prostředků ESF.

I.3 Odpovídající metody a formy práce

Se zahájením výuky podle ŠVP, pro základní vzdělávání, **POJĎME SE UČIT** a přílohy pro vzdělávání žáků se SVP, byla v roce 2007 - 2008 ve škole úspěšně zahájena první etapa kurikulární reformy. Klíčové kompetence mají žákům pomáhat při získávání základů všeobecného vzdělávání a tvoří základ pro další celoživotní učení a orientaci v každodenním praktickém životě. Případné úpravy ŠVP budou probíhat podle pokynů školního koordinátora ŠVP ve spolupráci s návrhy pedagogů, prostřednictvím vedoucích PK a vedoucí učitelky 1. stupně. Pozornost bude věnována čtenářské gramotnosti. Úroveň čtenářské gramotnosti ovlivňuje i úroveň výuky v ostatních předmětech.

Podle různých analýz mají děti ze sociálně znevýhodněného prostředí největší problémy při vstupu do školy v prvním ročníku. Následuje ročník třetí, přechod na druhý stupeň v ročníku šestém, v ročníku osmém a zejména devátém, který je důležitý z hlediska úspěšného ukončení základního vzdělávání a dalšího uplatnění v životě a na trhu práce. Velmi důležité je podchycení včasné péče během předškolní přípravy. Proto se pedagogové, kteří působí v těchto přelomových obdobích školní docházky zaměří na vhodné metody a formy

práce s dětmi a žáky i jejich zákonnými zástupci. Na tuto problematiku bude zaměřen i vhodný výběr DVPP.

Každá odborně a cíleně vedená aktivita může zlepšit vztah dětí a jejich rodičů ke vzdělávání, rozvíjet jejich kompetence, zvyšovat šance žáků na přijetí k navazujícímu vzdělávání a na jeho dokončení, zlepšit do budoucna jejich pozici na trhu práce.

I.4 Specifické učebnice a materiály

Velká pozornost bude věnována plánování nákupu učebnic, školních potřeb a učebních pomůcek. Pořizování musí být v souladu s potřebami ŠVP. Nákup učebnic musí vycházet z časově delšího sledování nabídky a po konzultaci s učiteli na 1. i na 2. stupni. Nákup učebních pomůcek a školních potřeb bude z velké části financován z prostředků ESF. Bude rozšířena možnost používání interaktivní techniky a interaktivních výukových pořadů.

I.5 Pravidelná komunikace a zpětná vazba

Škola má vytvořenou organizační strukturu všech zaměstnanců školy. Tím jsou vytvořeny základní podmínky vzájemné komunikace i zpětné vazby. I nadále je nutno tuto organizační strukturu zdokonalovat a zefektivnit předávání informací s využitím elektronické pošty. Bude probíhat pravidelná komunikace a zpětná vazba mezi žáky a vedením prostřednictvím třídní samosprávy. O pravidelnou komunikaci a zpětnou vazbu usilují v třídních kolektivech i pedagogičtí pracovníci. Je třeba nadále vytvářet komunikaci a usilovat o zpětnou vazbu mezi školou a veřejností. Je třeba dbát na princip prokazatelnosti při předávání důležitých informací zákonným zástupcům žáků. Další možností komunikace s širokou veřejností se uskuteční během oslav stého výročí založení základní školy Křenová 21 v roce 2010.

I.6 Spolupráce se školním poradenským pracovištěm

Škola bude usilovat o posílení ŠPP dalšími odborníky. Problémů při výchovně vzdělávacím procesu přibývá a není již v silách stávajících členů ŠPP, pedagogů i vedení školy tyto problémy efektivně řešit. ŠPP bude vyhodnocovat práci se žáky, kteří se vzdělávají podle IVP. Dlouhodobým problémem je značná absence žáků ve vyučování, kdy často dochází k zanedbávání školní docházky. Proto škola v souvislosti se zákonem o sociálně právní ochraně dětí bude pravidelně informovat pracovníky příslušného orgánu OSPOD dané městské části.

II. Materiální, technická a ekonomická oblast

Plánovaný rozpočet zřizovatele postupně umožní další důležité opravy i modernizaci interiéru budovy. V současné době jsou opravená sociální zařízení školy, které nyní odpovídají hygienickým normám. Je nově opravená střecha, v suterénu jsou ze dvou třetin hotové sanační opravy vlhkého zdiva, je zrekonstruovaná výměňková stanice. Došlo k přebudování sociálního zařízení v nově vzniklých prostorách školní družiny. Z velké části je dokončena výměna školního nábytku tak, aby vyhovoval hygienickým předpisům. Při dalším jednání se zřizovatelem je nutné věnovat pozornost výměně umělého povrchu školního hřiště, opravě podlahy v tělocvičně, modernizaci šaten a zejména rekonstrukci budovy MŠ Mlýnská 27.

Škola bude usilovat o další možnost získání finančních prostředků z ESF. Tyto prostředky pomáhají postupně nadstandardně vybavovat školu potřebnou technikou a dalším zařízením.

III. Personální oblast

Kolektiv pracovníků ZŠ i MŠ je v současné době stabilizovaný. Vedením školy jsou preferovány formy týmové a partnerské spolupráce. Všichni pracovníci školy jsou součástí organizační struktury školy, ve které má každý pracovník přidělenou svoji funkci. Personální změnou byly nově nastaveny požadované úkoly na pedagogicko ekonomickém úseku. Výběr DVPP se musí týkat problematiky naší školy. Z rozsáhlé nabídky si zaměstnanci volí druh seminářů sami. Účast povolí na základě finančních možností a zhodnocení zaměření školení vedení školy.

IV. Analýza okolního prostředí školy

ZŠ a MŠ Brno, Křenová 21 je „spádovou“ školou sociálně vyloučené lokality v centru Brna. Problémy, které vyplývají z této skutečnosti se promítají do každodenní práce pedagogických pracovníků školy. Mezi zásadní problémy patří absence domácí přípravy žáků na vyučování (chybějící vzdělání rodičů, životní, bytové a hygienické podmínky dětí), docházka do školy (nemotivovanost rodičů), smysluplná volnočasová náplň dětí (rodiče neřídí volný čas svých dětí), financování vzdělávacích a volnočasových aktivit rodiči (nezaměstnanost, zadluženost, sociálně patologické jevy). Děti ze sociálně vyloučené lokality v centru Brna jsou situací v lokalitě podle demografického ukazatele znevýhodněny.

Ze spádové oblasti školy se k zápisu do 1. třídy ZŠ i MŠ již několik let hlásí většinou děti ze sociálně znevýhodněného prostředí. Tito žáci k nám dojíždějí i z větší vzdálenosti, kde bydlí na různých ubytovnách. Mnozí rodiče často mění své bydliště a tím dochází ke střídání škol.

V. Organizační řád, řídicí a kontrolní činnost

Této činnosti je třeba věnovat větší pozornost. Kontrolní a řídicí činnost musí směřovat k propojení s organizační strukturou pracovníků a delegováním úkolů na jednotlivé vedoucí úseků. Jednotliví vedoucí vypracují plán kontrolní činnosti za svěřený úsek. Po analýze kontrolní činnosti proběhne vyhodnocení, případně budou navržena opatření, která budou směřovat ke stanovenému cíli školy.

V současné době škola zahájila optimalizaci výchovně vzdělávacího procesu, který směřuje ke kultivaci a rozvoji osobnosti žáka. K tomuto dlouhodobému cíli dospějeme postupným plánováním činností, které povedou ke zlepšení kvality vzdělávání.

Plán realizace a stanovení cílů do roku 2012

I. Výchovně vzdělávací oblast

Změna modelu výchovně vzdělávacího procesu

Škola bude usilovat o získání finančních zdrojů z ESF, které umožní personálním opatřením menší počet žáků ve třídě, dělení na skupiny podle potřeb žáků. Obdobným způsobem docílíme i navýšení nedostatečného počtu asistentů pedagoga.

Zodpovídá: ŘŠ, H. Hadrabová, L. Kotlánová, E. Peňázová

Kontrola plnění: konec školního roku

Spolupráce MŠ, přípravného ročníku a 1. ročníku ZŠ

Tuto spolupráci je nutné zefektivnit a zintenzivnit. Spolupráce bude probíhat podle plánu činností, který bude zpracován v písemné podobě.

Zodpovídá: ZŘ

Kontrola plnění: průběžná a na konci školního roku

Úpravy ŠVP

Postupné zavedení ŠVP do všech ročníků školy si vyžádá určité úpravy, které budou probíhat na základě pokynů koordinátorky ŠVP ve spolupráci s vedením školy. Během rozšiřování ŠVP do dalších ročníků bude probíhat vyhodnocování plnění ŠVP. Při vyhodnocování budou spolupracovat vedoucí PK a vedoucí učitelka 1. stupně s koordinátorkou ŠVP. Dojde k úpravě ŠVP pro žáky se SVP.

Zodpovídá: ŘŠ, koordinátorka ŠVP

Kontrola plnění: průběžná a na konci školního roku

Čtenářská gramotnost

Ve škole je přiměřená zásoba knih v žákovské knihovně, kde je většina titulů již zastaralých. Na 1. stupni budou vybrány vhodné tituly a v každém ročníku se bude dle pokynů vedoucí učitelky 1. stupně s přidělenými tituly pracovat. Dle možností se umožní žákům půjčovat knihy domů. Při četbě se bude dbát na pochopení čteného textu, vysvětlení neznámých výrazů a vlastní interpretaci čteného textu.

Zodpovídá: vedoucí učitelka 1. stupně

Kontrola plnění: na konci školního roku

Nákup učebnic, učebních pomůcek a školních potřeb

Pořizování musí vycházet z potřeb školy. Výběr učebnic bude projednán v předmětových komisích 2. stupně a na 1. stupni. Zvláštní pozornost bude věnována nákupu učebnic pro žáky do speciálních tříd. Vždy do konce 3. čtvrtletí budou shromážděny veškeré požadavky učebnic a výukových programů. Obdobně budou postupovat správci sbírek jednotlivých předmětů při objednávání školních potřeb a pomůcek.

Zodpovídá: ZŘ, vedoucí učitelka 1. stupně, L. Hrubá, D. Běťáková, předsedové PK
a správci sbírek

Kontrola plnění: 3. čtvrtletí školního roku

Komunikace a zpětná vazba

Škola musí přijímat, třídit a řešit velké množství informací, nabídek a požadavků. Mnoho informací musí škola také předávat úřadům a veřejnosti. Přijímané informace budou zveřejňovány ve sborovně (nástěnky, informace na stole, přihrádky jednotlivých pracovníků a sešit aktuálních informací). Elektronická pošta bude z kanceláře školy adresně rozesílána na jednotlivé elektronické adresy pracovníků. Důležité dokumenty školy a informace školy budou uloženy na elektronické stránce vedení školy, které bude přístupné všem pracovníkům školy. Informace ve sborovně jsou sledovány denně, elektronickou poštu sledují všichni pracovníci minimálně 2x týdně.

Předávání informací veřejnosti probíhá písemnou formou do ŽK a deníčků, kontakt zprostředkovávají terénní pracovníci. Další předávání informací se děje pomocí brožurek, venkovní nástěnky, článků v tisku, na neformálních setkáních při akcích školy a zejména na webových stránkách školy.

Zodpovídá: vedení ZŠ, pracovníci kanceláře, vedoucí ŠPP, TU, správce www stránek, členové týmu propagace školy

Kontrola plnění: průběžně, vyhodnocení na konci šk. roku

Školní samospráva

TU budou iniciovat zvolení třídních samospráv, kde v 1.– 4. ročníku bude samospráva pracovat v režimu tříd (služby ve třídě, seznamování s úkoly předsedy třídy).

Od 5. ročníku se budou se svými podněty scházet předsedové tříd s vedením školy, nejméně 1x za 2 měsíce. Cílem této spolupráce je vytvoření školního parlamentu.

Zodpovídá: vedení školy, TU

Kontrola plnění: průběžně, vyhodnocení na konci šk. roku

Návrh evaluačních mechanismů

Vyučující mezi 1.a 2., 2.a 3. ročníkem si budou vzájemně předávat rozšířené informace o jednotlivých žácích. Ucelené informace v 5. ročníku za 1. stupeň budou sloužit pro budoucí TU 2. stupně, kteří budou žáky přebírat v 6. ročníku. Tyto složky budou doplňovány informacemi, které nejsou součástí katalogového listu ani informací do KL vkládaných. Složky budou vyplněny vždy při předávání jinému TU a při významné změně v projevech žáků. Na konci 6. ročníku, jako ročníku náročnému přechodem mezi 1.a 2. stupněm, budou informace doplněny vždy. Bude vytvořen model (auto) evaluace hodnocení učiva žáky a učiteli.

Zodpovídá: vedení školy, TU, vedoucí ŠPP, předsedové PK a vedoucí učitelka 1. stupně

Kontrola plnění: na konci školního roku

Rozšíření ŠPP

Po jednání s partnerskými školami došlo k dohodě, že budeme společně usilovat o získání dotací z prostředků ESF na posílení ŠPP a prostředky na personální řešení snížení počtu žáků ve třídě. Současný počet pracovníků ŠPP není schopen řešit veškerou problematiku, vyplývající z náplně ŠPP.

Zodpovídá: ŘŠ, koordinátorka školních aktivit, vedení ŠPP

Kontrola plnění: průběžně, vyhodnocení na konci šk. roku

Řešení absence

Důležitým úkolem je snížení absence žáků ve výuce. Po sběru informací od jednotlivých TU budou absence s nejvyšším počtem zameškaných hodin oznamovány čtvrtletně jednotlivým OSPOD a projednáván ve středisku DROM. S rodiči těchto žáků bude jednáno na výchovných komisích.

Zodpovídá:ZŘ, vedoucí ŠPP a TU

Kontrola plnění: čtvrtletně a na konci školního roku

II. Materiálně technická a ekonomická oblast

Ve spolupráci se zřizovatelem školy ÚMČ Brno-střed bude projednáno dokončení oprav suterénu. Další prioritou při jednání bude řešení celkové opravy MŠ Mlýnská 27, výměna umělého povrchu hřiště, oprava podlahy v tělocvičně, rekonstrukce šaten, úprava sociálního zařízení v ŠD a projednání prasklin v budově ZŠ.

Zodpovídá: ŘŠ, vedoucí pedagogicko-ekonomického úseku a vedoucí správního úseku

Kontrola plnění: na konci kalendářního a školního roku

III. Kontrolní činnost

Nově se ustanoví kontrolní činnost školy. Východiskem bude organizační struktura zaměstnanců školy, delegování části kontrolní činnosti na vedoucí úseků 1. a 2. stupně řízení. Podrobnější pokyny a harmonogram kontrolní činnosti bude obsahovat plán kontrolní činnosti. Zjišťování kvality výchovně vzdělávacího procesu bude vycházet zejména z hospitační činnosti. Sledování úrovně vzdělání bude od 6. ročníku probíhat pomocí testů SCIO. Škola bude vytvářet zjišťování kvality i prostřednictvím vlastních testů.

Zodpovídá: ŘŠ, ZŘ, vedoucí úseků

Kontrola plnění: pololetně

Závěr

Tento dokument koncepce školy je dokument otevřený, je možno ho doplňovat, měnit, připomínkovat vždy po projednání se zaměstnanci a schválení vedením školy.